

תורה אור השלם

1 וּלְקַחְתֶּם לָכֶם בָּיִם דְּרָאשׁוֹן פֶּרִי עֵץ הָדָר כַּפַּת תְּמָרִים וְעֵנָף עֵץ עֵבֶת וְעֵרֵבִי נָחַל וּשְׂמַחְתֶּם לִפְנֵי יְיָ אֱלֹהֵיכֶם שִׁבְעַת יָמִים: ויקרא כג מ

2 בַּסֵּבֶת תִּשְׁבּוּ שִׁבְעַת יָמִים כֹּל הָאָזְנָח בִּישְׂרָאֵל יֵשְׁבוּ בַסֵּבֶת: וַיִּקְרָא כָּג מִב 3 וּבַחֲמִשָּׁה עָשָׂר יוֹם לַחֹדֶשׁ הַזֶּה חַג הַמִּצּוֹת לַיהוָה שִׁבְעַת יָמִים מִצּוֹת תֹּאכֲלֶנּוּ: וַיִּקְרָא כֹּג ו 4 דָּבָר אֶל בְּנֵי יִשְׂרָאֵל לֵאמֹר בַּחֲמִשָּׁה עָשָׂר יוֹם לַחֹדֶשׁ הַשְּׁבִיעִי הַזֶּה חַג הַסֻּבּוֹת שִׁבְעַת יָמִים לַיהוָה: וַיִּקְרָא כֹּג לֵד 5 וּבַחֹדֶשׁ הַשְּׁבִיעִי בְּאַחֲד לַיָּמִים מִקְרָא קֹדֶשׁ וַיְהִי לָכֶם כֹּל מִלֻּאֲבַת עֲבֹדָה לֹא תַעֲשׂוּ יוֹם תְּרוּעָה וַיְהִי לָכֶם: בַּמָּדָבָר כֹּט א 6 וַהֲעֲבַרְתָּ שׁוֹפָר תְּרוּעָה בַּחֹדֶשׁ הַשְּׁבִיעִי בְּעֶשְׂרִי לַחֹדֶשׁ בָּיִם הַסֻּבּוֹת תַּעֲבִירֻּם: וַיִּקְרָא כֹה ט ארצבוב:

דאע"ג דרשנין צפ"ק דפסחים (דף ה.) מה שזיעי שזיעי לחג אף ראשון ראשון לחג הא איכא למידרש משצעה בלא ימים:

שבן טעון ארבעה מינים. אף על גב דעומר ושתי הלחם נמי מציאין עמהן כבשים ויין לניסוך ושמן למנחות שאני ד' מינין שזולזב דמעבדין זה את זה כדאמר צפרק הקומץ (מנחות דף טו.) ובפרק התכלת (שם דף מה:) [אמרין] הכבשים אין מעבדין לא את העומר ולא את שתי הלחם ^(א) והיינו טעון ד' מינין שאין מנזות לזבז כלל בלא ד' מינין אזל צאלו יכולה להיות מנזותן בלא ד' מינין. הר"צ פור"ם: **אי** מעומר בו'. הכא לא דייקא תלמודא למילף מבינייהו דהכי אורחיה דתלמודא זימנין דייק וזימנין לא דייק ואי הוה דייק הוה משכח פירכ' הדב פור"ם א"י מילתא דלתיא בזה הכז טרם וכתב לה קרא כמו מילתא דלתיא בקל וחומר והאי דקאמר תלמודא ניכתוב רחמנא בזהי ותימי איךד מיניה פירוש ומאי נריך קרא היינו משום דאי בלא מה הכז הוה מצי למילף הך מנזיה מאידך לא הוה כתב רחמנא קרא כיון דהוה פשוט כל כך בלא דמי למילתא דלתיא צק"ו דהוא פשוט יותר: **שבעת ימים** ^(י) מצי"ב. מופנה הוה משני נדדים גבי לזבז לא אינטריך דאע"ג דדרשנין ימים ולא לילות מיהו לא הוה נריך למיכתב שצעת כלל דהוה מצי למיכתב ושמחת לפני וגו' צימים והוי לשון שצעת מיותר לג"ש וא"ת ור' אליעזר היכי דריש ימים ולא לילות כיון דלתי ליה ג"ש היא גופה נילף מסוכה מה להלן ימים אפילו לילות אף לזבז ימים ואפי' לילות ויש לומר דלית לן למילף בג"ש מילתא דלשון ג"ש גופא מוכחא דאינו קן דיימים משמע ולא לילות:

ואי מסוכה שבן נוהגת בציצות כבימים. משמע דצעי למימר תאמר במנזיה שאינה נוהגת צלילות כבימים ואדרכה עיקר מנזותה צלילה הראשון שנאמר בערב תאכלו מנזות (שמות יב) והכי הוה מצי למימר שכן נוהגת צימים וצלילות:

נפקא ליה מביום הכפורים. וגמרינן מהדדי כדדרשנין צראש השנה^(ט) שיהו כל התקיעות של חודש השזיעי שוות כדפירש בקונטרס ורבנן סברי דלא שייך לאקשווי אלא לומר שסדר תקיעות

יהיו שוין דלענין סדר תקיעות מיייתי

קלא:

כדאיתא צפ"ק דיצמות (דף ו.) וי"ל דהכא הכי גמרי מה מזינו צהנך שמנזות נוהגות צצעת ומכשיריה דחו צצת אף כל שמנזות נוהגות צצעת מכשיריה דחו צצת הלכך לא שייך למילף מכיבוד דהיינו המנזיה עצמה ולא מכשיריה דשחוט לי צצל לי היינו כיבוד עצמו כשמתקן

כל שענתא ושעתא זמניה הוא אלא אמר רב נחמן א"ר יצחק ואיתימא רב הונא בריה דרב יהושע ^(ב) הואיל ובידו להפקירין: אמר מר לולב וכל מכשיריו דוחין את השבת דברי ר"א מנא ליה לר"א הא אי מעומר ושתי הלחם שכן צורך גבוה אלא אמר קרא ^(ב) ביום אפילו בשבת ולמאי הלכתא אילימא לטלטול איצטריך קרא למישרי טלטול אלא למכשיריו ורבנן ההוא מיבעי ליה ביום ולא בלילה ור"א ביום ולא בלילה מנא ליה נפקא ליה ימושמחתם לפני ה' אלהיכם שבעת ימים ימים ולא לילות ורבנן איצטריך ס"ד אמינא נילף שבעת ימים ^(ב) מסוכה מה להלן ^(ב) ימים ואפילו לילות אף כאן ימים ואפילו לילות קמ"ל וליכתוב רחמנא בלולב וניתו הנך ונילפו מיניה משום דאיכא למיפרך מה ללולב שבן טעון ארבעה מינים: סוכה וכל מכשיריה דוחין את השבת דברי רבי אליעזר מנא ליה לר"א הא אי מעומר ושתי הלחם שכן צורך גבוה הוא אי מלולב שכן טעון ארבעה מינים אלא גמר שבעת ימים ^(ט) מלולב מה להלן מכשיריו דוחין את השבת אף כאן נמי מכשיריו דוחין את השבת וליכתוב רחמנא בסוכה וניתי הנך וניגמור מיניה משום דאיכא למיפרך מה לסוכה שבן נוהגת בלילות כבימים: מצה וכל מכשיריה דוחין את השבת דברי ר"א מנא ליה לר"א הא אי מעומר ושתי הלחם שכן צורך גבוה אי מלולב שכן טעון ארבעה מינים אי מסוכה שבן נוהגת בלילות כבימים אלא גמר ^(ב) חמשה עשר ^(ב) חמשה עשר מחג הסוכות מה להלן מכשיריה דוחין את השבת אף כאן מכשיריה דוחין את השבת וליכתוב רחמנא במצה וניתו הנך וליגמור מיניה משום דאיכא למיפרך מה למצה שכן נוהגת בנשים כבאנשים: שופר וכל מכשיריו דוחין את השבת דברי ר"א מנא ליה לר"א הא אי מעומר ושתי הלחם שכן צורך גבוה אי מלולב שכן טעון ארבעה מינים אי מסוכה שבן נוהגת בלילות כבימים אי ממצה שכן נוהגת בנשים כבאנשים אלא אמר קרא ^(ט) יום תרועה יהיה לכם ביום אפילו בשבת ולמאי אילימא לתקיעה הא ^(ב) תנא דבי שמואל כל מלאכת עבודה לא תעשו יצתה תקיעת שופר ורדיית הפת שהיא חכמה ואינה מלאכה אלא למכשירין ורבנן ההוא מיבעי ליה ביום ולא בלילה מנא ליה נפקא ליה ^(ב) מביום הכפורים תעבירו שופר בכל ארצכם וגמרי מהדדי ליכא למיגמר שכן מכנסת זכרונות של ישראל לאביהן שבשמים מתקיעות [שופר] דיוה"כ ליכא למיגמרי ^(ג) דאמר מר תקעו ב"ד שופר נפטרו עבדים לבתיהם ושדות חוזרות לבעליהן: (אמר מר) מילה וכל מכשיריה דוחין את השבת דברי רבי אליעזר מנא ליה לר"א הא אי מכולהו גמר כדאמרינן ועוד מה להנך שבן

רבי אליעזר דמילה פרק תשעה עשר שבת

כל שעסא זמניה הוא. וכיון שיש לו טלית בכל יום שמשעה בלא ציטת עובר בעשה ^(א) ואפילו מונחת בקופסא הלכך כל יומא רמיא מנזותיה עליה: הואיל וצידו להפקירין. ונפקי מרשומיה ולאז עליה רמיא חוצתיה: אי מעומר ושתי הלחם. וגמר במה מזינו: ציום ואפילו

צצצת. מדלא כתיב צראשון לדרשא אלא בכל יום שהוא ראשון לחג: ולמאי. איצטריך לרביי להאי ואפילו צצצת אי נימא לטלטל כדמשמע קרא לקיחה טלטול צעלמא הוא ועדיין צמתן תורה לא נאסר טלטול דאיצטריך קרא למישרי להאי: אלא למכשיריו. דאיסורא דאורייתא הוא: מה להנן ימים ואפילו לילות. כדילפינן במסכת סוכה (דף מג.): **ולסוכו רחמנא צולזב**. דמכשירין דחו: וניסו. עומר ושתי הלחם מיניה ולמה ליה דכתביה כולהו: אי מנזיה ומכשיריו דוחין אף סוכה שהיא מנזיה מכשיריה דוחין: **גמר ו' ימים בו'.** ובג"ש אתי ליה. ואע"ג דלתיא מופנה משני נדדים דהא גבי לולב חד שצעת ימים הוא דכתיב ודרשינן לר' אליעזר למעוטי לילות כיון דגלי רחמנא צעומר ושתי הלחם ולולב גילוי מילתא צעלמא הוא ולא פרכינן עליה. גימגוס ^(א) : וניסו הנך. עומר ושתי הלחם מיניה: אי מסוכה שכן נוהגת צלילות כבימים. ואילו מנזיה לילה הראשון חוצה ומו לא כדאמרינן צפסחים (דף קב.): **ונכתבו רחמנא**. צהדיא צמנזיה ונגמרו הנך כולהו מיניה: **צנשים כצאנשים**. כדילפינן חמץ שצעת ימים וגו' ^(ט) כל שישנו צצל תאכל חמץ ישנו צקוס אכול מנזיה וגשים אינתנהו צצל תאכל חמץ דכל מנזות לא תעשה צין שהזמן גרמא צין שאין הזמן גרמא חייבות לאפוקי סוכה ולולב דליתנהו צנשים דמנזות עשה שהזמן גרמא היא: **ולמאי**. האי קרא הי מילתא דתרועה אלא למישרי צצצת אי לתקיעה לא איצטריך דאפילו תקיעת הרשות לית צה איסורא דאורייתא: **מלאכס עבודה**. של טווח: **וגמרי מהדדי**. צמסכת ראש השנה (דף לג.): שאין תלמוד לומר צחדש השזיעי^(ט) דהא צכמה קראי כתב לן דיוה"כ צחדש השזיעי מה מ"ל צחדש השזיעי שישו כל תרועות משל חדש השזיעי שוות: **נפטרו עצדים לצפיהס**. קריאת דרור דיוצל תלויה צה הלכך חשיבא: אי מצולהו. מאחת מכולן: כדאמרינן. איכא למיפרך צכל הנך חדא דז חמור האמור צה לעיל: שאס

מיבעי ליה ביום ולא בלילה מנא ליה נפקא ליה ^(ב) מביום הכפורים תעבירו שופר בכל ארצכם וגמרי מהדדי וליכתוב רחמנא בשופר וליתו הנך וליגמרו מיניה מתקיעת שופר דראש השנה ליכא למיגמר שכן מכנסת זכרונות של ישראל לאביהן שבשמים מתקיעות [שופר] דיוה"כ ליכא למיגמרי ^(ג) דאמר מר תקעו ב"ד שופר נפטרו עבדים לבתיהם ושדות חוזרות לבעליהן: (אמר מר) מילה וכל מכשיריה דוחין את השבת דברי רבי אליעזר מנא ליה לר"א הא אי מכולהו גמר כדאמרינן ועוד מה להנך שבן

לה התם אזל לזמן דיוס ודאי לא איתקש דע"כ זמנס אינו שוה שזה צראש חודש וזה צעשור לחודש: והתניא

מסורת הש"ס

(א) נתי' תוספות מנחות מה. ד"ה טלית; (ב) סוכה מג; (ג) לעיל קח; ע"ש ר"ה טט; (ד) ר"ה ח; (ה) נדברים טז; (ו) ויקרא כה; (ז) עי' מהר"ם, ח; (כדאיתא צפי' התכלת מה; (ט) נדף לג;.

הגהות הב"ח

(א) גב' נילף שצעת ימים משבעת ימים מסוכה: (ב) שם אלא גמר שצעת ימים משבעת ימים מלולב: (ג) רש"י ד"ה גמר ו' ימים וכו' גימגוס הס"ד ואמר כך מ"ה ונכתוב רחמנא בהדיא בסוכה וימי הנך עומר ושתי הלחם ולולב מיניה: (ד) תוס' ד"ה שצעת ימים משבעת ימים מלולב מופנה הוה משני נדדין דגבי לולב נמי לא איצטריך:

גליון הש"ס

רש"י ד"ה כל שעתא וכו' ואפי' מונחת בקופסא. עי' מנחות דף מד ע"א תוס' ד"ה טלית: תוס' ד"ה קמ"ל ולא דיינא. כעין זה לעיל דף קיט ע"ב מד"ה אלו היו ושי"ן:

רבינו חננאל

הואיל ובידו להפקירין, פי' כי ציציתא הוא חובת הבגד, וכיון שהפקיר אינו בגדו, וכן הבית כיוצא בו.